

Dosarul nr. 2r-338/22
2-18164532-01-2r-28062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: I. Țonov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: I. Țurcan, Iu. Cotruță, L.Pruteanu)

DECIZIE

15 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de avocatul Chebeș Carolina, în interesele Alei Ciolac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Ciolac împotriva Alei Ciolac cu privire la partajarea bunului prin atribuirea întregului bun în proprietatea reclamantei în schimbul unei sulte, încasarea datoriei în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Vitalie Țiganu, în interesele Alei Ciolac împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La 14 iunie 2018, Maria Ciolac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Corcodel, solicitând vânzarea apartamentului nr. 44 din str. Titulescu, 32, mun. Chișinău la licitație, distribuirea prețului între coproprietari proporțional cotei părți a fiecăruia și încasarea datoriei pentru serviciile comunale.

Prin cererea de modificare a acțiunii din 05 mai 2021, Maria Ciolac a solicitat atribuirea întregului bun reclamantei în schimbul unei sulte și compensarea cheltuielilor de judecată. Totodată, reieșind din faptul că, Tatiana Corcodel a donat Alei Ciolac cota parte ce îi aparține din apartamentul nr. 44, situat în str. Nicolae Titulescu, 32, a solicitat substituirea Tatiane Corcodel cu Ala Ciolac.

Prin încheierea din 24 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admis renunțul reclamantei la capătul de cerere înaintat față de Tatiana Corcodel și a fost încetat procesul în această parte.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea depusă de Maria Ciolac. S-a încetat proprietatea comună pe cote-părți asupra bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. N. Titulescu, 32, ap. 44, între coproprietarii pe cote-părți Ciolac Maria deținătoarea a $\frac{3}{4}$ cote-părți și Ciolac Ala a $\frac{1}{4}$ cotă-parte, prin partajare. S-a partajat proprietatea comună pe cote-părți în apartamentul nr.44, str. N. Titulescu, 32, mun. Chișinău, prin atribuirea întregului bun

în proprietate exclusivă a reclamantei Maria Ciolac, în schimbul sultei care urmează a fi achitată în favoarea coproprietarului deținător al ¼ cotă-pate din imobil, Ala Ciolac. S-a încasat de la Maria Ciolac în beneficiul coproprietarului Ala Ciolac suma de 87 000 lei cu titlu de sultă pentru ¼ cotă-parte deținută din apartamentul nr. 44, situat în str. N. Titulescu, 32, mun. Chișinău, care urmează a fi transmisă Alei Ciolac până la înregistrarea în registrul cadastral al dreptului de proprietate al Mariei Ciolac asupra ¼ cotă-parte din imobilul menționat. S-a încasat de la Ala Ciolac în beneficiul Mariei Ciolac suma de 2000 lei, cu titlu de cheltuieli de edificare a expertizei judiciare și suma de 101,20 lei, cu titlu de a cheltuieli suportate în legătură cu interpelarea informației de la Agenția Servicii Publice. S-a respins capătul de cerere cu privire la compensarea din contul actualului proprietar a datoriei la plata serviciilor comunale acumulate de către fostul proprietar pentru perioada de până la încheierea contractului de donație din 22 mai 2018. S-a încasat de la Ala Ciolac în bugetul de stat suma de 2610 lei, cu titlu de taxă de stat de care a fost scutită reclamanta la depunerea acțiunii.

La 19 ianuarie 2022, Țiganu Vitalie, în interesele Alei Ciolac a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Vitalie Țiganu, în interesele Alei Ciolac împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 09 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Chebeș Carolina, în interesele Alei Ciolac a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs, avocatul Chebeș Carolina, în interesele Alei Ciolac a menționat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și declarativă.

A afirmat că, Codul de procedură civilă nu stipulează definiția legală a reprezentării judiciare, însă aceasta poate fi definită ca situația în care o anumită persoană numită reprezentant în limita împuternicirilor acordate îndeplinește acte de procedură în numele și interesul altei persoane numită reprezentat.

A susținut că, potrivit procurii notariale nr. 2-216 din 13 septembrie 2021, Țiganu Vitalie a fost împuternicit de a reprezenta interesele Alei Ciolac în fața instanțelor de judecată, inclusiv Curții de Apel cu dreptul de a depune și a semna cererea.

La fel, a comunicat că, îndeplinirea actelor de procedură de către un anumit participant la proces nu poate fi condiționată de obligativitatea îndeplinirii lor doar prin intermediul unui avocat, or, exercitarea dreptului la apărare nu poate fi substituit prin dreptul la reprezentare și cu atât mai puțin nu poate fi transformat într-o obligație pentru exercitarea dreptului la apărare.

A considerat motivul restituirii cererii de apel neîntemeiat cu interpretarea eronată a normei legale prin ce se încalcă art. 6 CEDO, care garantează fiecărei părți dreptul la un proces echitabil inclusiv prin asigurarea libertății de acces la justiție.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 23 mai 2022 a Curții de Apel Cahul a fost expediată la poșta electronică a avocatului Cebeș Carolina la 25 mai 2022 (f.d. 7, vol. II).

Astfel, recursul declarat la 09 iunie 2022, este în termen.

La 28 iunie 2021 în adresa intimă Maria Ciolac a fost expediată copia recursului declarat de avocatul Cebeș Carolina, în interesele Alei Ciolac, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 16, Vol. II), însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materiale dosarului rezultă că prin hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Maria Ciolac.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 19 ianuarie 2022, Vitalie Țiganu, în interesele Alei Ciolac a depus cerere de apel, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Ca urmare, prin încheierea din 23 mai 2022, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău a restituit apelul declarat de Vitalie Țiganu, în interesele Alei Ciolac împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Conform art.369 alin.(1), lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă, cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 360 alin.(1) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să declare apel părțile și alți participanți la proces, iar potrivit art.365 alin. (3) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

În context este de menționat că, potrivit art. 75 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, persoanele fizice pot fi reprezentate în instanța de judecată de către soț/soție, părinți, copii, frați, surori, bunei, nepoți dacă aceștia sunt licențiați în drept și sunt împuterniciți printr-o procură autenticată notarial.

Potrivit art. 81 din Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

La caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel, potrivit căreia cererea de apel, semnată și depusă în interesele Alei Ciolac, nu poate fi privită ca fiind depusă de o persoană ce dispune de împuterniciri de a ataca hotărârea, or, la materialele cauzei nu au fost anexate probe care să confirme că Vitalie Țiganu este licențiat în drept, în sensul art. 75 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, și că s-ar afla în relații de rudenie cu apelanta, care de altfel i-ar acorda dreptul de a semna și depune apelul în interesele Alei Ciolac.

În context, este de menționat că legislația procesuală, de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unor drepturi de reprezentare.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire 4 sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că ”dreptul la o instanță” nu este absolut.

Suplimentar, este de menționat faptul că, instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia. Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia instanței de apel cu privire la necesitatea restituirii

cererii de apel din 19 ianuarie 2022, semnată și depusă de către Vitalie Țiganu în interesele Alei Ciolac, ca fiind depus de o persoană care nu a fost în drept să declare apel.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus împotriva încheierii din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiat și necesită să fie respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Chebeș Carolina, în interesele Alei Ciolac.

Se menține încheierea din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Ciolac împotriva Alei Ciolac cu privire la partajarea bunului prin atribuirea întregului bun în proprietatea reclamantei în schimbul unei sulțe, încasarea datoriei în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic